

Dette innholdet er hentet fra www.agropub.no



Foto: Anita Land

Kunnskap om jord viktig for framtida

Publisert: 18. feb. 2019 | Oppdatert: 19. feb. 2019 kl. 09:48

Forfatter: Anita Land (<mailto:anita.land@norsok.no>)

Kirsty McKinnon ved NORSØK lærer unge og gamle å dyrke mat. Hun er forundra over at så grunnleggende kunnskap ikke har en mer sentral plass i læreplanene i skolene.



Law fra trær, blir god jord viser rådgiver Kirsty McKinnon som blir like fasinert hvert år, selv etter mer enn 30 med faget. Foto: Anita Land

-Kunnskap om jord og dyrking burde vært en av de grunnleggende ferdighetene barna skulle ha lært, mener McKinnon, som er rådgiver ved Norsk senter for økologisk landbruk. (Lenke: <http://www.norsok.no>)

I tillegg til å gjennomføre forsøk med jord, dyrking og kompostering har Kirsty McKinnon undervist barn, elever, studenter og voksne i det samme. Hun har også skrevet en rekke bøker om emnene.

For 30 år siden kom boka «Økologisk hagebruk (Lenke: <https://www.nb.no/items/ab59a9f2a6df5108a41fdecaf2a311e9?searchText=%C3%B8kologisk%20hagebruk>) » ut. Boka har kommet ut i flere opplag og utgaver. McKinnon var en av forfatterne. Siden har hun holdt utallige kurs om skolehage, økologisk hagebruk, kompostering og jord. Dette

samtidig som hun har vært med på, og selv gjennomført forsøk på emnene. Boka «Økologisk hagebruk» var med på å danne grunnlaget i en nasjonal kampanje om dyrking av mat i egen hage. Kirsty McKinnon var sentral i kampanjen og holdt en rekke foredrag og kurs rundt i landet allerede da.

-Emnet dyrking av mat er minst like aktuelt i dag som for 30 år siden, mener Kirsty McKinnon.

Interesse, men ikke kunnskap

-Det er stor interesse for å dyrke sin egen mat, det merker vi hver dag. Det er svært positivt, men jeg synes det mangler en del grunnleggende kunnskap, legger hun til.

Hun mener at hun kunne merke at barn for 30 år siden hadde mer kontakt med matproduksjon gjennom for eksempel besteforeldre. Hun skulle gjerne undersøkt om hva opplæring gjennom for eksempel skolehagen har å si for kunnskapsnivået og ferdighetene om dyrking av mat.

-Jeg er redd for at mange av prosjektene med skolehage ikke blir tatt nok på og dermed kun blir sett på som en artighet i skolehverdagen, sier Kirsty McKinnon. Hun har bidratt til etablering av utallige opplegg for skolehager i Norge.

Omsorg for jord

Kirsty McKinnon er like fasinert hvert år når noe er kompostert og blitt til jord. Vi må se på organisk materiale som en ressurs og ikke som avfall. McKinnon har en Master fra Schumacher College og Universitet i Plymouth i England. I oppgaven med tittelen «Caring Soil, Soil Caring» beskriver hun forholdet barn, unge og voksne i ulike kulturer har til jord.

For di jord og jordliv er så viktig for vår eksistens er hun glad for at hun har fått lov til å utvikle et undervisningsopplegg om hva jord og jordliv er. Sammen med kollega og forsker Reidun Pommeresche har hun videreutvikla kurskonseptet «Jordlappen» til et opplegg for både barn og voksne. Mer kunnskap om jord har vist seg å være både populært og nødvendig.



Vi må bygge opp jorda og ikke bygge ned, mener McKinnon som viser forskjell på hvor mye jord som renner bort om det ikke vokser planter i den. . Foto: Anita Land

Stor interesse for jord og jordliv

Særlig i områder med ensidig landbruksproduksjon og lite husdyr i Norge merker gårdbrukerne at det er en forringelse av jorda. Det er nok derfor at forskerne og rådgiverne ved NORSØK og andre som arbeider med temaet, merker så stor interesse når det arrangeres kurs om jord og jordliv. Her har prosjektet Foregangsfylket jord, som NORSØK er med i, spilt ei viktig rolle.

Jord har fasinert meg helt fra jeg var barn, forteller McKinnon. Foreldrene har mange historier om hvordan unge Kirsty gravde i hagen og studerte planter under oppveksten i Bergen.

I 1999 skrev Kirsty McKinnon sammen med forsker ved NORSØK Sissel Hansen, boka «Økologisk Jordkultur ([Lenke: https://www.nb.no/items/274ff7a60c732a1f158325257f7076a3?page=0&searchText=%C3%98kologisk%20jordkultur](https://www.nb.no/items/274ff7a60c732a1f158325257f7076a3?page=0&searchText=%C3%98kologisk%20jordkultur)) », som kom ut på daværende Landbruksforlaget. Dette er ei godt illustrert lærebok på vel 350 sider om jord.

-Den gang fikk vi reaksjoner på at det vel ikke var nødvendig å skrive så mye om livet i jorda og funksjonene til jordorganismene, forteller McKinnon, men legger til: Kunnskap om jord, jordkultur og jordliv er viktig for vår framtid og nå er det mye mer forståelse for det viktige livet i jorda.

Både globalt og lokalt er tap og forringelse av jord og jordliv et omfattende problem. Å ta vare på jorda og jordlivet er derfor avgjørende for vår eksistens, sier Kirsty McKinnon.

Vi må bygge opp jorda og ikke bygge ned, mener hun. McKinnon er også en av pionerne til Norsk senter for økologisk landbruk, NORSØK. En stiftelse som har til oppgave å utvikle økologisk landbruk. Et viktig grunnlag for å lykkes i økologisk produksjon er å ha god jord. Selve grunnprinsippa i økologisk produksjon er å ta vare på ressursene og tilbakeføre organisk materiale til jorda. Derfor er hun glad for at hun i dag kan jobbe med tema som; hvordan ta i bruk hestegjødsel i matproduksjonen, kompostering av ull og alternativer til torv til oppal av småplanter.

- Jeg er glad for at jeg kan jobbe med både forskning og formidling, sier Kirsty McKinnon, som mener hun har hatt og har en svært givende arbeidshverdag.

Å se barn og ungdom grave i jorda og dyrke sin egen mat er noe av det mest givende, mener hun og håper at hennes arbeid kan bidra til at kommende generasjoner skal få nok kunnskap om jord, jordliv og dyrking. Det er vi alle avhengig av.

Lenker til prosjekter

- Jordlappen - kursopplegg for vurdering av jordkvalitet (*Lenke: <https://www.norsok.no/prosjekter/2017/jordlappen-kursopplegg-for-vurdering-av-jordkvalitet>*)
- Hestemøkk som gjødselkilde – formidling om god håndtering for tilbakeføring til dyrkingsjord (*Lenke: <https://www.norsok.no/prosjekter/2015/hestemokk-som-gjodselkilde-formidling-om-god-handtering-for-tilbakeforing-til-dyrkingsjord>*)

Feil eller mangler i artikkelen? Kontakt oss på agropub@norsok.no